

DENGELEG

2000. AUGUSZTUS

LYAM 8. SZÁM.

VI. ÉVFO-

www.dengeleg.hu

Ma, a XXI. század küszöbén felgyorsult a világ, minden globalizálódik, megnőtt a médiumok száma és szerepe egyaránt. Ezen új, modern világ vérkeringésébe kíván bekapcsolódni a maga módján önkormányzatunk által településünk is. A csatlakozás első lépéseként elkészült községünk internetes honlapja.

A honlap internetes bemutatkozó oldalakat jelent. A bemutatkozó oldalakon megtalálható egy rövid leírás tele-

oldalnak. Az interaktív oldalak a jövőben majd lehetővé teszik a hivatali ügyintézését otthonról, a karosszékből. Ez a gondolat egyébként nem az én vízióm, hanem a kormány középtávú informatikai terveiben szerepel. Ennek nagyvárosokban lesz valószínűleg több haszna, mint egy ilyen kistelepülésen, bár például banki ügyeket már ma is lehet interneten keresztül intézni, s ez is viszonylag kényelmesebb, mint elmenni a bankfiókba, s kiállni a sort.

Ez mind szép és jó, mondhatja a Kedves Olvasó, de mikor fog mindez megvalósulni? Mint már említettem az államigazgatás informatikai alapokra való helyezése szerepel fejlesztési tervekben, de ehhez először jelentősebb informatikai beruházás szükséges lakossági szinten, aminek a támogatását az ígéretek szerint jövőre elkezdje a kormány.

Megterveztük, elindult Egyházasdengeleg honlapja, s reméljük kis idő múlva ez is annyira hozzá fog tartozni a faluhoz, mint ez a DENGELEG újság. Hiszen a DENGELEG is úgy indult, hogy nem tudtuk mi lesz belőle, s ma már a lakosság nagy része minden hónapban várja az új híreket, az állandó rovatokat.

Kistérségünkben első vagyunk a települések között, aki honlapot indít az interneten. Az újság esetében is az első között voltunk, felvállalva azt, hogy a mi esetleges hibáinkból nem csak mi, hanem mások is okuljanak. Honlapot is elsőként indítunk, remélem, lesznek követőink, mert ma már ez is hozzátartozik a világhoz.

Tehát iskolások, főiskolások, egyetemisták, s aki még hozzá tud férni az internethez: www.dengeleg.hu. A cím szeptember 7-től él.

Kovács Krisztián

Egyházasdengeleg

Üdvözlöm Önt a virtuális Dengelegen!

Külön örömmel tölt el, hogy "internetes barangolása" során útba ejtette Egyházasdengeleget is. Remélem, hogy olyan információval tudunk szolgálni falunkról, amelyek révén kedvet kap, és személyesen is megtisztel bennünket. Ezzel a praktikus szolgáltatással szeretnénk bemutatni Dengeleg történetét, idegenforgalmi nevezetességeit, kulturális életét, szeretnénk hasznos, közérdekű információval ellátni minden érdeklődőt. E programmal ismeretlenül is megismerhetjük egymást, értékes kapcsolatokat, esetleg barátságokat köthetünk egymással. Szívesen látjuk Dengelegen.

Kovács Tibor
polgármester

Belépés

pülésünk földrajzi helyéről – térképpel kiegészítve –, a község története, jellemző számadatai (lakosság, terület, stb.). Ezek az adatok szinte kötelező jelleggel szerepelnek egy ilyen oldalon. Természetesen eme „kötelező” sorokon túl egész nagy információ-halmaz található még a jelzett címen, mint például az eddig megjelent DENGELEG újság majd minden száma is olvasható itt. Ezen oldalak éjjel-nappal elérhetők a <http://www.dengeleg.hu> internet-címen.

Ezek az internetes oldalak jelenleg viszonylag statikusak, tehát szinte csak úgy viselkednek, mint egy elektronikus újság. De alapja lehet egy jövőben kiépülő interaktív

Itt van az ősz...

Ismét elrepült egy nyár, talán azért is telt olyan gyorsan az idő, mert ez volt az utóbbi idők legrövidebb nyári szünete. A minisztérium szerint a közvélemény – kutatások azt mutatják, hogy mind a diákok, mind a tanárok előbb kezdenék az iskolát... Már kisebb politikai viharokat kevert ez az újítás és gondolom, hogy nem ültek el teljesen a hullámok... Az új tanév egyik furcsasága, hogy lesz 3 nap, amikor két tanév is érvényben van, ugyanis az 1999/2000-es tanév augusztus 31-ig tart, míg a mostani augusztus 28-án kezdődik...

Szerintem a kiselsőseink várták a legjobban a tanévnyitó pillanatait, hiszen nekik valami új, valami rejtélyes dolog kezdődik el az első tanítási nappal. Emlékszem, hogy amikor én is elsőként az iskola tövében álltam, minden olyan hatalmasnak, olyan fantasztikusnak tűnt... és csak utólag jöttem rá, hogy én voltam kicsi...

A nyolcadikosoknak szintén van miért izgulni, hiszen fontos döntéseket kell, majd az év folyamán meghozniuk. Szakmát, élethivatást választani nem könnyű dolog, ezért jó ha meghallgatják szüleik, tanáraik tanácsait. Már a múlt tanévben meghívtunk egy továbbtanulási tanácsadással foglalkozó szakembert, aki igyekezett megkönnyíteni ezt a fontos döntést. Nagyon fontos, hogy kitarással és sok tanulással töltsék el ezt a tanévet is és minden tanulónknak azt kívánom, hogy a tananyagot minél könnyebben sajátítsák el és sok tudással, sikerélménnyel gazdagodjanak!

Ebben a tanévben is igyekszünk minél több délutáni elfoglaltsággal tartalmasabbá tenni a tanulók mindennapjait. Lesz délutáni korrepetálás, irodalmi és számítástechnikai szakkör. Természetesen a sportkör és a hittan sem maradhat el...

Természetesen bekapcsolódunk az általunk elérhető versenyekbe és remélem, hogy hasonlóan szép eredményeket érünk el, mint a múlt tanévben: Jakub János a szlovák mesemondó versenyen az országos szintig jutott és nagyon szépen helytállt. Kotas Tibor a Móra Ferenc versenyen jutott a döntőig és szintén elmondhatjuk, hogy szép eredményt ért el. Iskolánk is rendezett egy kistérségi versenyt az alsósok részére természettudományi feladatokkal, melyet Zsuzsa Bettina nyert meg. Versmondásban ért el szép sikert Mlinárcsek Nóra és Zsiga Kitti meg is nyerte. Ezt a versenyt József Attila emlékére rendezték Palotáson. Ötödikesink rajzversenyen öregbítették iskolánk jó hírét Csécsén. Kovács Noémi országos első helyezést ért el a szlovák népdaléneklési versenyen. Pálinkás Attila egy előkelő második hellyel bizonyította tudását Bujákon, ahol számítástechnikai versenyt rendeztek.

A 2000/2001-es tanévre nyúlt át egy szakkörünk, melyet a Soros Alapítvány segítségével (pályázati úton) sikerült megszervezni és a természet megismerésére, védelmére tanítja a gyerekeket. Lesznek kirándulásaink, programjaink, melyek remélem, hogy jól sikerülnek. Igyekszünk a lehetőségekhez mérten változatos programokat szervezni a tanulónknak, melyben a diákonkmányzat is kiveheti a részét. A tavasszal újra megrende-

zük a gyermeknapot és remélem, hogy sikerül egy kellemes napot szerezni minden gyermeknek.

Nagyon öröndetes, hogy a szülők is egyre jobban bekapcsolódnak az iskola életébe és lehet rájuk számítani. Remélem, hogy a későbbiekben is segítenek, hogy minél szebb környezetben és minél jobb körülmények között fejlődhesse a gyerekek.

A nyár folyamán megújult – megszépült az iskola bejárati része a terasszal együtt. Végre olyan megoldás született – a régebbi foltoztatásokkal szemben, amely hosszú távú megoldást jelent a terasz problémájára. Ráadásul az iskolához vezető aszfaltcsík is kiszélesítésre került aprókövel, majd az ülepedése után leaszfaltozható lesz.

Kiseb volumenű, de szintén régóta halogatott munka volt az óvoda kimeszelése. Gyakorlatilag az átépítése óta nem volt az óvodánk teljesen kimeszelve. Ide sikerült megszerveznünk, hogy a festők társadalmi munkában végezzék el ezt a nem kis munkát (csupán a mész és a javítóanyagok költsége terhelte a költségvetésünk).

Pályázati pénznek köszönhető az is, hogy az óvoda egy új udvari várral gyarapodott, mely szintén a nyáron készült el. Elmondhatjuk, hogy az óvoda is megszépülve várja az apróságokat az új nevelési évben.

A 2000/2001-es tanévben plusz pénzek segítségével, melyet pályázati úton nyertünk el, megoldhatjuk a könyvtár kérdését is, mert a mostani helyzet, miszerint az iskola tantermeiben vannak a könyvek elhelyezve, csak iskolai könyvtárnak felel meg és nem nevezhető községi könyvtárnak.

Ebben a tanévben igyekszem azt az elvet követni, hogy bevált csapaton ne változtassunk. Gyakorlatilag a tantestület összetétele nem változott, csak az órák felosztásában várható apróbb változások.

Az iskolánk tanulóinak száma némiképp nőtt, mivel több elsős kezd most a tanévet, mint amennyi nyolcadikos befejezte. Az első tanítási napon 45 gyerek ülhetett be az iskolapadba.

Az Oktatási Miniszter rendelete szerint a tanév első napja 2000. augusztus 28. (hétfő), míg a szorgalmi idő utolsó napja 2001. június 15. (péntek).

Újdonságnak számít, hogy bevezetésre került az őszi szünet fogalma, mely plusz két tanítás nélküli napot jelenthetne: 2000. november 2 és 3, melyet a tantestület javaslata alapján nem vennénk igénybe, helyette a rendkívül rövid téli szünetet egészítenénk ki, hogy az ünnepek utáni hét teljes legyen a gyerekek számára. A téli szünet így 2000. december 22-től 2001. január 8-ig tart, mellyel nemcsak a gyerekek pihenhetik ki jobban magukat, hanem a fűtési költségekkel is takarékoskodhatunk némileg. A tavaszi szünet 2001. április 11-től április 17-ig tart.

Lassan már hagyománnyá vált, hogy az egyházak összefogva tartják a tanévzáró, illetve tanévnyitó istentiszteletük. Az egyházi ökumenikus tanévnyitót szeptember 3-án, vasárnap tartjuk az evangélikus templomban, melyre vallástól függetlenül mindenkit szeretettel várunk!

Zsiga Tamás

Támogatásokról is döntött az önkormányzat

E hónap 28-án ülésezett az önkormányzat. Napirendjén szerepelt első féléves gazdálkodásának értékelése, a 2000. évi költségvetés módosítása, valamint beszámolót hallgattak meg a képviselők az új iskolaév kezdéséről, és a 1999–2000. tanév értékeléséről. Döntöttek a beiskolázási segélyekről, és zárt ülésen segélykérelmekről.

A polgármester köszöntője után részletesen beszámolt az első féléves gazdálkodásról, melyben kiemelte, hogy az önkormányzatnak sikerült nagy erőfeszítések árán megőrizni fizetőképességét, és intézményeinek működőképességét. A tervezetthez képest a bevételek 44 %-ban, míg a kiadások 42 %-ban teljesültek. Várhatóan tervezett, de nem kötelező feladatokat finanszírozni okok miatt az önkormányzat nem tud megvalósítani.

A képviselő-testület a törvényben szabályozottak szerint módosította az évi költségvetését. Így az önkormányzat 51 083 eFt helyett 52 315 eFt-al gazdálkodhat ebben az évben.

Az iskola igazgatójának beszámolója után – melyet az előző oldalon olvashatnak – beiskolázási segélyekről döntöttek a képviselők. Határozata szerint a helyben tanuló diákok ingyen kapják a tankönyveket, füzeteket és egyes fontos taneszközöket. Más általános iskolában tanuló diákok részére 5 000 Ft, míg a közép és felsőoktatási intézményekben tanulók részére 8 000 Ft egyszeri beiskolázási segélyt biztosít az önkormányzat. Utóbbiak iskolalátogatási igazolás becsatolásával vehetik igénybe a támogatást.

Az egyebek napirendben a polgármester jelezte, hogy a területfejlesztési alapból 1 512 eFt támogatást nyert az önkormányzat az iskolai szertár felújítására, melynek forrása 2001-ben nyílik meg. Későbbiekben községi könyvtárként üzemel az épület. Beszámolt arról, hogy e hónap 25-én Gógl Árpád miniszter átadta a pástói új kórházat, mely remény szerint modern műszereivel sokkal hatékonyabban fogja szolgálni a betegeket.

Zárt ülésen négy segélykérelmet tárgyalt meg a Képviselő-testület, melyből hármat elutasított, és egy kérelmet támogatott.

A napirendek megtárgyalása után az ülést a polgármester bezárta.

Javallat

Kedves Betegeim, tisztelt falu lakosság!

Közeledik az ős, leértek a gabonák, s mint tudjuk a rágcslók is ilyenkor gyűjtik be azt a kalóriát, amiből szinte egész télen eléldegélnek. Éppen ezért legyen mai fő témánk a testsúlyfölség, vagyis a kövérség.

Sokukat dorgáltam már rendelésen súlyfölségük miatt nem véletlenül: sajnos a népbetegségnek számító magas vérnyomás és cukorbetegség melegágyát képezi ez a testi állapot, megrövidítve sokak életét, vagy jobb esetben megkínózva izületeiket.

Tényszerű adat, hogy kövér embereken sokszor gyakoribb a magas vérnyomás és cukorbetegség, hogy a várható élettartamuk 10-20 évvel lerövidül ez által, és hogy közülük sokkal

többen kapnak szív vagy agyi infarktust. Emellett nem elhanyagolható tény, hogy a súlyfölség kínozza elsősorban a gerincoszlopot, a csípő, térd és boka izületet – súlyos mozgásszervi panaszok forrásaként keseríti sokak életét. A szomorú az, hogy a már kialakult állapotokat meggyógyítani nem lehet, tehát egész életen át fájdalomra vagy gyógyszeresedésre ítéltetik, akinél a kórság bármelyike kiderül. Éppen ezért lenne fontos a megelőzés: testsúlyunknak optimális szinten történő megőrzése mozgási és étkezési szokásaink jelentős átalakításával. Fontos lenne a napi rendszeres testmozgás, a már falusi kis boltokban is kapható barna és korpás kenyerek fogyasztása, a sertés és hús és zsír háttérbe szorítása szárnyasok javára. Igen jelentős fegyvertényként lehetne elkönyvelni már beteg emberen is a testsúly optimalizálását, mivel így a jobb közérzet mellett a pénztárca is vastagabb maradna jelentős gyógyszer mennyiséget megspórolva. Olyan dolgokat javaslok és kérek Önöktől, amik egy falusi portán is megvalósíthatók, hiszen a disznóól könnyen pulykaóllá alakítható, a nyúlketrec kis helyet foglal, joghurtfélékkel és korszerű áruval kis boltjaink is jól ellátottak. Csupán a szándék szükséges és az elhatározás, valamint nem utolsó sorban a kitartás. A bőséges étkezésről legalább olyan kín lehet leszokni, mint a dohányzásról: csak az mondhatja el magáról, hogy csatát nyert, aki alacsonyabb testsúlyát hónapokon, éveken át tartani tudja. Én nem hiszek a csodatevő teákban és fogyasztó porokban, csupán az elhatározásban, a kitartásban és a megfelelően átalakított életmódban. Sokukhoz szól ez a cikk, kérem gondolkozzanak el szavaimon és ne feledjék: soha sem késő elkezdni.

A következő számban közöljük a környező kórházak szakrendeléseinek időpontját és beutalási rendjét, lehetőség szerint az orvosok nevével együtt.

Dr. Balogh Botond

Bér-patak Kupa Vándortrófea

Örvendetes kezdeményezésnek köszönhetően, 2000. szeptember 2-án 8³⁰ órakor egész napos focigála lesz Nagykökényesen. Ezt a rendezvényt minden évben megrendezik. Elképzelhető, hogy jövőre Dengelegen a Falunap keretében szurkolhatunk a csapatoknak...

Az eddigi nevezések szerint 9 csapat méri össze „foci szeretét” szombaton (és ez csak több lehet, mert vannak még érdeklődők). A dengelegi sportbarátok két csapattal képviselik községünket (öregfiúk és fiatal titánok), de ott lesznek Apc, Bér, Hatvan, Szirák, Vanyarc, Verseg és a házigazdák csapatai is.

Kiegészítő programok: mezei futóverseny, tombola és más érdekesség is megtalálható a kínálatban.

Aki teheti látogasson el a rendezvényre és ne felejtse el: **HAJRA DENGEELEG!!!**

EMLEKMŰ – HÉTKÖZNAPOK

Az avató ünnepség után, egyszerű, hétköznapi dolgok kerülnek előtérbe... Felvetődik a kérdés, hogy kinek a dolga, kötelessége az emlékmű környezetének ápolása. Szerintem a válasz egyszerű: mivel szinte minden helyi lakos közvetlenül, vagy közvetve emlékezhet meg ezen a helyen a Hősi Halottakról, ezért, ha módjukban áll, nyugodtan kapálják, vagy esetleg kaszálják le a környezetét. Ezért hála és köszönet talán ritkán hangzik el, de egyszer majd élvezhetik a kamatait...

Zsiga Tamás

Ifjúsági hírek

Megfigyelésem szerint takarítani önként senki nem akar (tisztelget a kivételnek), ezért szeptembertől be lesz osztva, hogy ki kivel és mikor takarít. A beosztást a klubban lévő faliújságra függeszttem majd ki. Takarítani hetente egyszer kellene. Szeretném felhívni figyelmeteket, hogy a rendet lehetőleg a takarítás után legalább a következő takarításig tartsátok meg. Aki jár a klubba gondolom, hogy ezt a kis áldozatot meghozhatja érte. Szerintem mindenkinek jobb lenne a közérzete, ha rendes, tiszta helyiségbe járna szórakozni. Aki nem vállalja...

Fekete Diána

Evangélikus hírek

❖ *Ökumenikus* tanévnyitói istentiszteletet lesz szeptember 3-án az evangélikus templomban 11 órakor. Az istentiszteleten az óvodás és iskolás gyermekeken kívül az új héhalmi plébános Orbán Sándor atya fog szolgálni.

❖ A hitoktatás szeptember 6-tól indul az evangélikus gyülekezetben a következő rendben. *Szerdán* 11²⁰ órakor az első és második gyermekeknek, 12¹⁰ órakor a 3-4 osztályos gyermekeknek, 15 órakor az 5-6. osztályos gyermekeknek és 16 órakor a 7-8. osztályos gyermekeknek lesz hittan az iskolában.

❖ *Szombaton* délután 14 órakor gyermek-bibliaóra lesz a konfirmáció alatti korosztály számára. 15 órakor megkonfirmált fiatalokat várjuk a gyülekezeti házba. 17 órakor a fiatal felnőtteket várjuk asztali beszélgetésre.

❖ Ifjúsági istentisztelet lesz szeptember 17-én 16 órakor, melyre minden fiatalot felekezettől függetlenül szeretettel várunk.

❖ Az óvodában is újraindul a hitoktatás gyermekink részére.

❖ A gyülekezet lelkésze *köszönetet* mond a falu lakosainak, akik segítettek a kert rendbetételében, a fű nyírásában, kaszálásában. Az őszi fa ültetések ideje. Aki a gyülekezetünk számára gyümölcsfát tud felajánlani – szilvafa kivételével – annak adományát hálásan fogadjuk. Társadalmi munkában szeretnénk a kapott gyümölcsfákat elültetni.

Biciklitúra

A dengelegi evangélikus fiatalok lelkészük vezetésével hosszú biciklitúrára indultak augusztus 24-én, hétfőn. A bátor csapat Bánkot, a rétsági körzet legvonzóbb idegenforgalmi célpontját tűzte ki célul. Bánk évtizedek óta természetes tavával, fürdő és horgászó alkalmasságával kedvelt kirándulóhelye a turistáknak.

A bánki evangélikus gyülekezet lehetőséget biztosított fiataljainknak, hogy a parókia udvarán felfrissüljenek a sátrainkat. A gyülekezeti teremben étkeztünk, a templomban tartottuk meg a reggeli és az esti áhítatokat. József története hangzott el reggel és este. Megtanultuk mindannyian azt, hogy az Isten akkor is gondolt velünk az emberről, ha azt akkor és ott, abban a pillanatban nem úgy érzik. A hét igéje ez volt: „Ti gonoszt terveztetek ellenem, de az Isten jóra fordította azt, hogy felmagasztaljon engem, amint most látjátok és sok

népet megmentsen.” Istennek van hatalma arra, hogy az emberi gonoszúságot felhasználva az ember életét próbára tegye és szeretetét és gondviselését ezen keresztül megmutassa.

A bánki tóban sokat fürdött a kerekasztal megfáradt csapat. Erről a tóról Petőfi Sándor ezt jegyezte fel naplójában: „A tó? Tenger Szemének, Tengerfenéknek nevezték. Mindig itt volt.” Mindnyájan megszerettük a Tenger Szemét, amely felüdítette testüket bársonyos hullámaival.

Bánkról biciklivel bejártuk a környék nevezetességeit. Eljutottunk a Lókos-patak völgyében található Horne Petőfi - Felsőpetény faluba, ahol Werbőczy is sokat tartózkodott. Bár nem láttuk a húsz méteres, tavasszal mindig virágzó tulipánfát a nagyra nőtt faritkaságokkal együtt, mégis a parókia udvarán kellemesen pihentünk a fák árnyékot adó lombjai alatt. Itt találkoztunk a kelenföldi gyülekezet fiataljaival, akikkel együtt röplabdáztunk.

Egy másik nap a nógrádi várhoz bicikliztünk nagy forrás közepette. A fiúk kitartásból és állóképességéből jelesre vizsgáztak. A nógrádi várrom a völgyből magányosan kiemelkedő mintegy 300 méter magas dombon áll, megmaradt falrészlete kinyújtott ujjként emelkedik az ég felé. Ez az öregtoronyból maradt meg. Az edzett kis csapatunk gyalogosan hódította meg a várat, mely a Bocskay és a Bethlen féle harcokban kiemelkedő szerepet kapott. Visszaemlékeztünk Eszterházy Pálra és hű katonáira, akik 1626-ban a török ellen sikeresen védték a várat. Később a gyönyörű várat villám sújtotta és felrobbant lőszerraktár romba döntötte.

A nógrádi vár megtekintése után Diósdjenőre kerekedtünk, ahol a jenei tónál már Marcus Aurélius római hadvezér, császár vezetett hadat és ütközött meg a barbárokkal a második század derekán. A tó ma is létezik, kedvelt horgászparadicsom. Állítólag létezett egy kis szigetecske, ami a széljárás szerint, mint egy lassú vitorlás vándorolt a partok között. Nem volt kedvünk megfürödni a tóban, inkább Rétságán áthaladva gyorsan hazamentünk. A bánki tó vize barátságosabb volt számunkra, mint a diósdjenői tavak.

A hétfőn kezdődött biciklitúra pénteken ért véget. A sátrakat péntek reggel szedtük fel és két személygépkocsi vitte haza az felszereléseket. Hálásan köszönjük a Ruga család, a Laukó család és a Filcsik család segítségét. A legnehezebb út a hazaút volt. Azt szokták mondani: a ló is gyorsabban megy hazafelé. Mi esetünkben ez fordítva történt. Az emelkedők, a kanyargós utak leküzdése nehezebben ment, mint hétfőn. Isten velünk volt és megvédett bennünket minden bajtól, balesettől. Így mindenki (11 fő) pénteken együtt örülhetett családjában és mesélhette el élményeit.

Örömmel gondolunk vissza a biciklitúrára a tanév kezdetén. Jó volt megtapasztalni a közösség összetartó erejét, Isten gondviselő hatalmát.

TA.

DENGELEG

Az Egyházasdengelegi Önkormányzat tájékoztatója.
Kiadja az *Egyházasdengelegi Polgármesteri Hivatal*
3043 Egyházasdengeleg, Rákóczi út 79.,

☎/☎ 32/487-111; 32/487-023;

<http://www.dengeleg.hu/>;

E-mail: egyhasasdengeleg@nograd.net

Felelős kiadó: Kovács Tibor polgármester